

Alltech heeft in 2008 haar focus op de speerpunten pensfermentatieverbeteraars, mycotoxinen en beter beschikbare spoorelementen gelegd. Tijdens een technisch seminar over rundveevoeding, gingen productmanagers onder andere in op het nieuwe toevoegingsmiddel Optigen.

Diervoeding

[Henk Strons]

Alltech technisch seminar over herkauwers

Verbeteren van pensfer

Voor een technisch seminar over rundveevoeding had Alltech vier productmanagers uitgenodigd om actuele onderwerpen en eigen innovaties toe te lichten. Paulo Colturato, een onafhankelijk Italiaans consultant voor de diervoederindustrie in Europa, opende met een lezing over Optigen. Optigen is een nieuw toevoegingsmiddel dat ervoor zorgt dat Niet Eiwit Stikstof (NPN) regelmatig in de pens beschikbaar komt, waardoor het ammoniakgehalte aan niet al te grote schommelingen onderhevig is. „De bacteriegroei in de pens wordt regelmatig doordat zeventig procent van de pensbacteriën ammoniak nodig heeft voor groei. Deze bacteriën gebruiken allemaal NH₃ als enige stikstofbron”, legt Colturato uit. Bij herkauwers is 60 tot 90 procent van de totale eiwitvoorziening van genoemde

bacteriële oorsprong. „Door het toevoegen van Optigen kan er worden bespaard op dure eiwitbronnen, zoals sojaschroot, en kunnen dieren meer ruwvoer opnemen. Ook nemen de dieren meer energie en ruw vezel op uit het rantsoen, waardoor de melkproductie stijgt.” In Nederland zijn proeven gedaan op vier melkveebedrijven. Hier daalde de kostprijs per liter melk met 0,5 tot 1 eurocent.

Selenium

David Wilde is sinds 2003 werkzaam voor Alltech UK als technisch manager Rundvee. Hij betoogde dat het onmogelijk is om in de mineralenbehoefte van rundvee te voorzien zonder organisch gebonden mineralen en spoorelementen. „Koper, zink, jodium en selenium spelen een grote rol in de

(uier)gezondheid en vruchtbaarheid van koeien. Als deze spoorelementen in anorganische vorm worden verstrekt, zijn er meer problemen met antagonistische werkingen. Bovendien is de biologische beschikbaarheid klein en wordt het milieu meer belast dan nodig.” Om de beschikbaarheid te verbeteren, moeten deze elementen volgens Wilde worden aangeboden in de vorm zoals ze ook in planten voorkomen. Vooral de uiergezondheid wordt sterk verbeterd door het verstrekken van Bioplex en Selplex. „Gezonde koeien met gezonde uiers geven meer melk en zijn economisch interessanter. Mensen, dieren en planten in West-Europa hebben heel vaak een gebrek aan selenium”, aldus Wilde.

Melk

Kevin Tuck, global Yea-Sacc manager van Alltech in Ierland, is vanaf 1996 betrokken bij de promotie en verbetering van Yea-Sacc, een levende gistcultuur. In een vloeiend betoog vertelt Tuck dat onze rundveestapel de laatste jaren steeds meer melk produceert. Jammer genoeg gaat dit ten koste van de vruchtbaarheid en de gezondheidstoestand. „Door het verstrekken van Yea-Sacc wordt de pensgezondheid beter, geven de koeien meer melk, zijn ze gezonder en stijgt de vruchtbaarheid zienderogen.” Het effect van Yea-Sacc laat zich volgens Tuck samenvatten als

De sprekers van het Alltech symposium: v.l.n.r. Paulo Colturato, David Wilde, Declan O'Rourke en Kevin Tuck.

Bezoekers van het Alltech symposium kregen onder andere informatie over beschikbare spoorelementen voor rundvee.

r mentatie

meer melk met dezelfde hoeveelheid voer. De lagere kostprijs per liter en de verbeterde vruchtbaarheid zijn de grootste winstpunten.

Mycotoxinen

Een elk jaar terugkerend probleem voor de diervoederindustrie is de aanwezigheid van mycotoxinen in het voer. Declan O'Rourke van Ortec Consultancy gaf hierover een lezing met de titel 'Mycotoxinen een straf voor herkauwers'. Volgens O'Rourke worden onze koeien gevoeliger voor mycotoxinen als ze meer produceren. „Elk jaar wordt gemiddeld 25 procent van de oogst aangetast door mycotoxinen”. Belangrijke mycotoxinen voor koeien zijn aflatoxine en DON (deoxylivalenol of vomitoxine van respectievelijk *Aspergillus* en *Fusarium*). Vaak veroorzaakt een combinatie van kleine hoeveelheden mycotoxinen meer problemen dan grote hoeveelheden van een enkel mycotoxine. De kleine hoeveelheden berokkenen op zichzelf weinig schade, maar de combinatie is des te schadelijker. Stro kan een bron voor mycotoxinen zijn. Droogstaande koeien hebben vaak de neiging stro te eten omdat ze weinig (kracht)voer krijgen. „Pas dus op met stro”, was het devies van O'Rourke. Niet altijd wordt mycotoxinevergiftiging onderkend.

Tekenen hiervan kunnen zijn een verlaagde productie en voeropname, met

tussenpozen diarree (bloederige of donkere mest), te lage nutriëntopname, een dor haarkleed, verminderde vruchtbaarheid, onregelmatige cyclus en embryonale sterfte. Drachtige koeien vertonen tochtigheid en hebben verminderde bevruchtingspercentages.

Binding

Volgens O'Rourke zijn er verschillende mycotoxinebinders op de markt. Vaak werken deze goed tegen aflatoxine, maar tegen andere zijn ze weinig effectief. Het probleem is dat mycotoxinen vaak in nesten voorkomen. Het kan dan zijn dat deze bij enkele koeien terechtkomen die dan problemen krijgen, terwijl andere ogenschijnlijk gezond zijn. Hoogproductieve koeien zijn het meest vatbaar.

Mycosorb kan verschillende mycotoxinen binden. Als de kans op mycotoxinebe-

smetting aanwezig is, is het raadzaam Mycosorb te verstrekken. Als er eenmaal een besmetting is vastgesteld, is een behandeling vaak weinig effectief. Koeien zullen er nauwelijks op reageren.

Gezonde koeien met gezonde uiers geven meer melk en zijn economisch interessanter.

Combineren

In de discussie werd gevraagd of het mogelijk is Optigen en Yea-Sacc, te combineren. Het antwoord was: ja. De combinatie was volgens beide inleiders heel goed voor de stabilisatie van de pens. De grootste uitdaging voor de vier sprekers in de komende tijd is communicatie en samenwerking. Communicatie tussen belanghebbenden: onderzoekers en producenten van voedermiddelen en communicatie tussen voedermiddelenfabrikanten en afnemers. „De afnemers moeten vertrouwen krijgen in het onderzoek, maar ze beslissen zelf wat ze ermee doen”, luidde de conclusie. ■

